

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

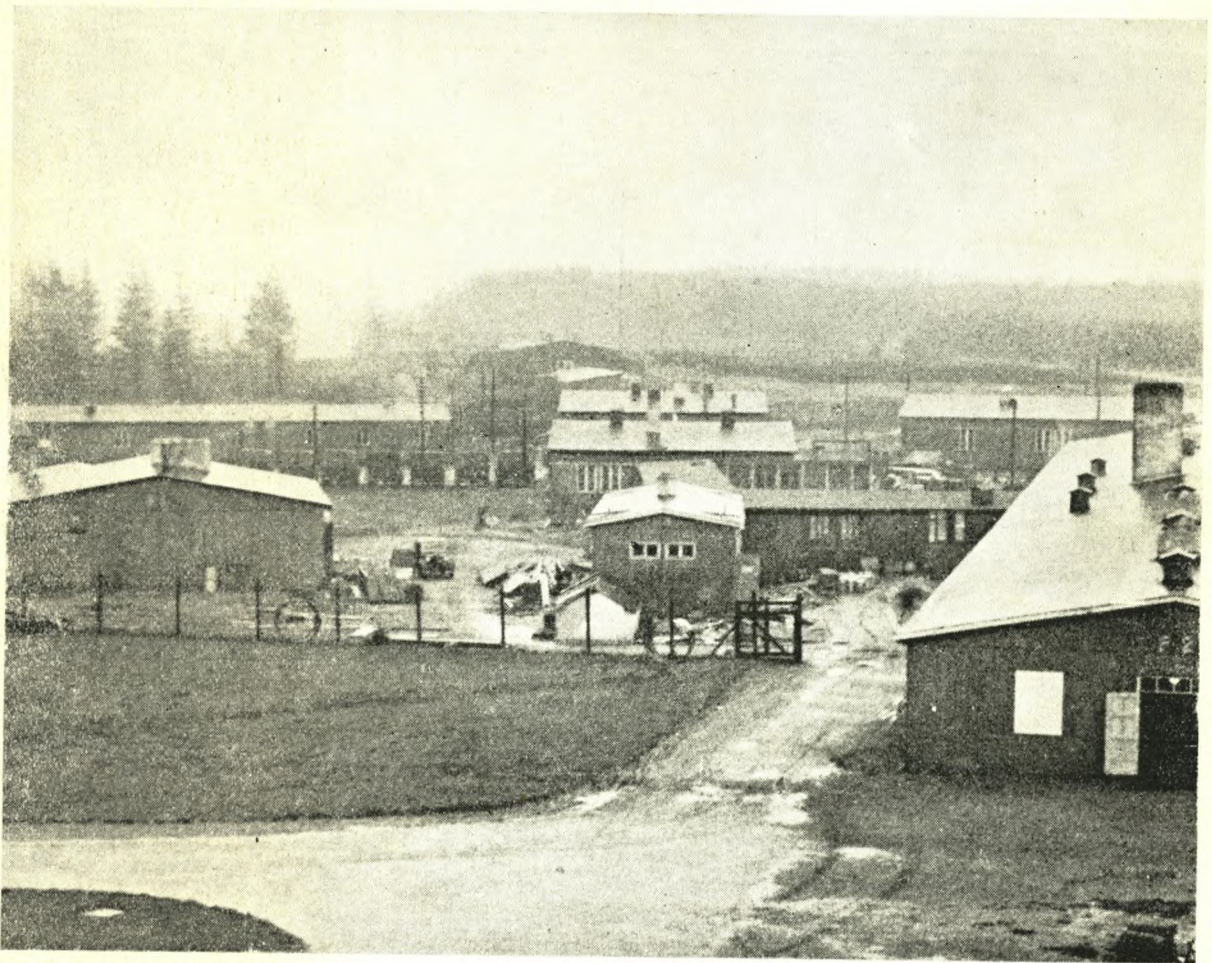
Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

PIGTRAAD

UDGIVET AF
**KAMMERATERNES
HJÆLPEFOND**

Padborglejren. Ikke alle barakker er færdige efter den omfattende reparation

Inde i bladet: I Padborglejren ligger nu danske soldater i garnison ★ Konkurrencen om Bernadotte-monumentet er nu udskrevet ★ 812 protesterer ★ Kammeraterne i Haderslev ★ Ny landsforening?

A. & H. MEYER Farveri
C. 3689

Akts.

De danske

Bomuldsspinderier

Vejle - Valby

Revision

H. C. STEEN HANSEN
statsaut. revisor

St. Kannikestræde 10, Kbhvn. K. Tlf. x C. 16.555

**Jydsk Ilt- & Acetylgas
Fabrik Akts.**

Horsens

Esso
Service-Station

v. Arne Zachariassen

Dag- og
Natekspedition

Hellerup

Strandvej 44

Ryvang 1299 - 6828

KAMMERATERNES HJÆLPEFOND

stiftet 1945

PROTEKTOR: HS. KGL. HØJHED PRINS AXEL

Fondens kontor: Ordrup Jagtvej 175 (kontortid 9—12,30).
Telf. Ordrup 5075 — Postkonto 780.

Medlemmer: Iflg. fundatsens § 4 kan som medlemmer af fonden kun optages danske statsborgere, der grundet på aktiv indsats i frihedskampen i besættelsestiden har været indsat i danske eller tyske fængsler eller i danske eller tyske fange- eller koncentrationslejre. Danske sydslesvigere, der ikke har dansk indfødsret, men iøvrigt opfylder betingelserne, kan også optages, ligesom personer med norsk indfødsret, der har været bosiddende i Danmark og har øvet aktiv indsats i Frihedskampen, også kan optages som medlem.

Formål: Iflg. fundatsens § 14 skal de midler, fonden har til rådighed til uddeling, fortrinsvis komme deporterede, sekundært alle de, der som følge af deltagelse i frihedskampen har været arresteret og interneret, til gode tilligemed disse sidstes efterladte. Kammeratskabshjælpen ydes til: 1) Kammerater, hvis helbred på grund af frihedskampen har lidt sådan skade, at de ikke økonomisk er i stand til at give deres børn den uddannelse, som de ellers ville have fået. 2) Børn efter faldne kammerater. — Beløbet skal fortrinsvis anvendes til at give børnene en uddannelse som den, deres fader ville have givet dem, hvis han var forblevet i live. 3) Tilskud til særlige formål udover de ovenfor under 2 nævnte til kammeraternes enker og børn. 4) Tilskud navnlig som hjælp til studieophold, rekreationsophold her i landet eller i de andre nordiske lande — og andre lignende øjemed.

BESTYRELSE

Forretningsudvalget:

Formand: Konsul, sagfører Kaj V. Dahl, Vitus Berings Plads 1, Horsens.
Næstformand: Kontorchef i krigsministeriet, oberstløjtnant Fl. B. Larsen, Slots-
holmegade 10, Kbh.
Kasserer: Statsaut. revisor H. C. Steen Hansen, St. Kannikestræde 10, Kbh.
Sekretær og leder af fondens kontor: Arkitekt H. Kornbeck, Ordrup Jagtvej 137,
Charlottenlund.
Kaptajn Aage Eifer, Sortedamsdossering 99, Kbhvn. Ø. Tria 2571.

Den øvrige bestyrelse:

Christensen, Allan C., forlagsboghandler, Thorvaldsensvej 9, København, V.
Damtoft, Aage E., præst, Vesterbro 76, Alborg.
Darling, Sv., tobakshandler, Hillerød.
Fog, Mogens, professor, dr. med., Søllingsvej 17, Charlottenlund.
Hansen, Viggo, fabrikant, Spigerborggade 2, Varde.
Holt, Paul, seminarieførstander, Århus.
Jespersen, Otto, landsretssagfører, Søndergade 72, Århus.
Johansen, P. A., arkitekt, Bernstorffslunds allé 80, Charlottenlund.
Kjeldsen, K. oberstløjtnant, Odense.
Kæraa, Leo, tandteknikermester, Banegårdspladsen, Århus.
Leth, O., bibliotekar, Johnstrupsvej 8, Sorø.
Loft, Johs., gas- og vandmester, de Mezasvej 18, Århus.
Madsen, N. J., pastor, Vorning pr. Hammershøj.
Mahler, P. E., førstelærer, Nr. Søby skole, Nr. Søby, Fyn.
Malling-Jacobsen, A., ritmester, Kollund.
Møller, Poul, fabrikant, Skive.
Næsted, Børge, læge, Odense.
Olesen, O., kontorchef, Kastanie allé 7, Herning.
Olesen, Otto W., boghandler, Randers.
Rambusch, H., landsretssagfører, Kongensgade 49, Esbjerg.
Riis, Poul, forbundssekretær, pastor, Lyngbyvej 180, København Ø.
Thestrup, K., dommer, Viborg.
Thorsøe, Holger, købmand, Sønderborg.

Padborglejren

Af ritmester A. Malling-Jacobsen

Soldaterne føler det som en ære at ligge i garnison her

I sine første artikler skildrede Malling-Jacobsen Frøslevlejrens opståen i Frøslev plantage ved grænsen og lejrens særlige forhold som interneringslejr for landssvigere. I denne afsluttende artikel berettes om lejren i dag, hvor den tjener som kaserne og nu bærer navnet Padborglejren

Efterhånden som d'herrer landssvigere blev løsladt, svandt Fårhuslejrens indbyggerantal mere og mere ind, dens dage som straffelejr var talte. Den 16/10—49 gik militærets splitflag til tops på lejrens 22 meter høje flagstang, og lejren skiftede for tredje og forhåbentlig sidste gang navn til PADBORGLEJREN og toges i besiddelse af danske soldater og kom dermed i de rette hænder.

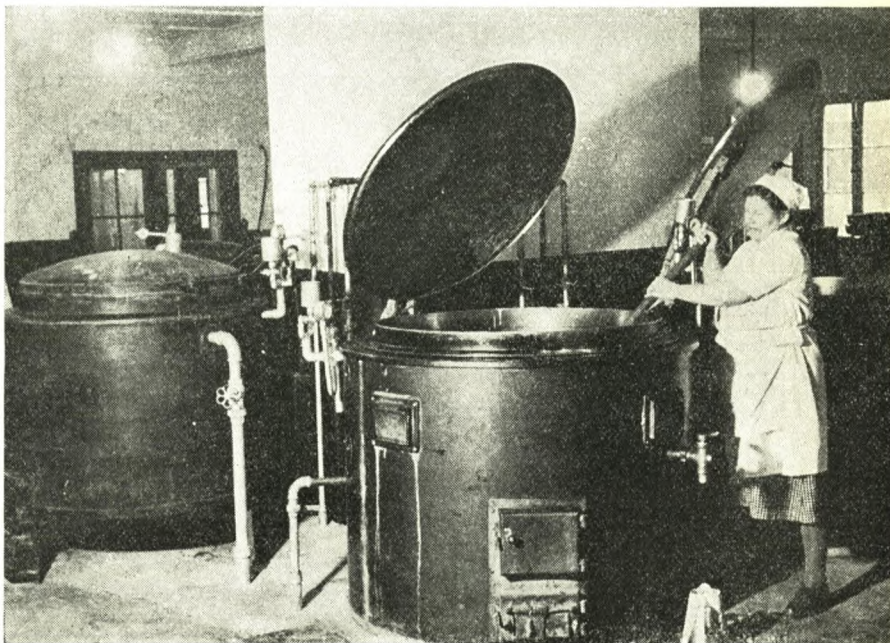
Alt det dystre og sorgbetyngede er som blæst bort, en ny ånd hersker nu derude, et sorgfrit liv har holdt sit indtog derude, lejren har fået et lyst og venligt udseende, malet, kalket og restaureret tager den sig ud som den rene idyl i forhold til tidligere udseende. Se den en vinterdag i sne og sol, med røgen stigende lodret tilvejs fra alle dens mange hvidkalkede skorsten er den, det kan ikke nægtes, et syn, som må betage enhver tilskuer, og som man skal rejse langt for at finde mage til, eller en stille sommeraften med den nedgående sol over granerne i vest. Som forhenværende logerende i etablisementet kan man ikke undgå at glæde sig over den udvikling, der er sket med Frøslevlejren over Fårhuslejren til nu Padborglejren.

Det er en ære for landets unge sønner at bo i de stuer, hvor målbevidste danske kvinder og mænd sad som fanger hos tyskerne, der i hundredvis sendte dem til de tyske koncentrationslejres rædsler og død. Den slags forpligter både befalingsmænd og menige, og det ved begge parter, der hver især søger at arbejde hen til at gøre sig denne ære fortjent.

Endnu inden de sidste straffefanger havde forladt lejren, rykkede et forkommando på en officer og 30 mand sammen med en arkitekt fra hærens bygningstjeneste ind. På 3 uger skulle 70 jernbanevogne fyldes med forskelligt materiel, barakkerne blev udstyret med helt nyt inventar. Det var rent ud fantastisk, hvad det forkommando præsterede. Lejren skulle være færdig til den 1/11—49, og den blev færdig. På slaget 16.00

nævnte dag blev vagten overtaget af 4. bataillon fra Odense, senere rykkede 3. bataillon fra Haderslev ind, ligesom også 10. bataillon fra Fredericia har været placeret i denne Danmarks sydligste garnison, men senere har den hovedsagelig været beboet af fynboere på grund af de vanskelige kaserneforhold i Odense.

Lejren består nu af ca. 80 barakker, herunder boliger for befalingsmænd, den spænder over et areal på op mod 5—6 hektar alt iberegnet, og kan tage en belægning på 2500 mand. Ganske vist var belægningen i Frøslevlejren oppe på 6000, men de lå til gengæld i lag, det meste af tiden med 5 mand i 2 senge. Det er nu en saga blot. Hver mand har nu sin egen seng. Der er gjort alt for at fjerne det tidligere fængselsagtige præg, der er sørget for gode sanitære forhold, indrettet bade- og tørrerum, det eneste der mangler er fjernvarme fra et centralt anlæg, for nægtes kan det ikke, lige så nydelige de hvidkalkede skorsten ser ud i landskabet, lige så stor en fare

Køkkenet i Padborglejren er det samme nu som før. I de store kedler tilberedes i dag mad til 500 soldater, tidligere til 6000 fanger.

rummer de. De er aftræk for mindst lige så mange ildsteder, der skal efter sigende være ikke mindre end 265, og det er mange i betragtning af, at de er indrettet i træbarakker i meget brandfarlige omgivelser, men med så spredt en bebyggelse er det sikkert vanskeligt at indrette centralvarme.

Lejren har eget barberlokale, skræderværksted. DSB har oprettet billetkontor og afsender hver lørdag ekstratog, såfremt der er 200 rejsende derfra. Der er rutebilsforbindelse i retning af Padborg med videre forbindelser herfra ikke mindre end 4 gange om dagen. Lejren har eget postkontor og tipskontor. Udenfor den egentlige lejr ligger 29 små enfamiliehuse for befalingsmænd, idyllisk gemt ind mellem granerne ved nyanlagte veje. Herude findes også KFUMs soldaterhjem, her ligger biblioteket, læsestuerne, kantinen, hvor daglige fornødenheder kan købes, der er gjort alt, hvad gøres kan for at bøde på lejrens ensomme beliggenhed, og for at forkorte fritiden, forholdene på dette område er blandt de bedste i hele landet. Aftenerne går med husflid af forskellig art, sløjd, bogbinderi, skomageri osv., en glimrende sportsplads forefindes lige udenfor porten syd for lejren.

Inde i lejren er der indrettet infirmeri med plads til 40 patienter, med konsultations- og skadestue, samt tandklinik, det ledes af en overlæge med en reservelæge, en tandlæge og en oversygeplejerske samt 4 sygepassere som medhjælp. Spisesal og køkken er det samme som tidligere, men hvilken forandring er der ikke sket, skinnende blank og hvid er spisesalen, forsynet med hængende haver, ganske vist i meget lille format, selv om også blomster og slyngplanter findes overalt. Der er tilvisse blevet pænt i disse lyse luftige lokaler mod, hvad tidligere var tilfældet. Nedenunder spisesalen er der indrettet et stort og moderne fryseanlæg.

Inde i lejren findes også en kirkesal med 300 siddepladser, hvor en af præsterne fra det nærliggende Bov eller feltpræsten hver søndag holder gudstjeneste, samme lokale anvendes tillige som biograf, med to forestillinger om ugen for kun 75 øre pr. gang, lokalet kan selvfølgelig også bruges til anskuelsesundervisning pr. film.

En øvelsesplads findes nord for plantagen, ganske vist ikke stor, men bruge-

lig, endnu findes ingen gymnastiksal eller skydebane, men det kommer vel forhåbentlig. Det må meget håbes, at træbarakkerne efterhånden afløses af moderne stenbarakker så at lejren bliver en fast institution i denne nye garnisonsordning.

Den eneste ulempe derude er som før nævnt de 265 kakkellovne, der hver dag i vintermånederne skal mættes og tømmes for aske, det sidste en handling, der kan være farlig i disse letantændelige omgivelser, selv om der også er gjort alt, hvad der overhovedet kan gøres med hypermoderne brandslukningsredskaber, brandstation og hver eneste mand kender sin plads, når der blæses hurtig udrykning i anledning af brand. Tro mig, der er flugt og fart over feltet, når sirenen lader sine langtrukne hyl skære gennem luften og råbet BRAND lyder gennem alle barakker, medens lejrens to telefoner alarmerer henholdsvis CBU-kolonnen i Tinglev, Bov og Frøslev brandværn. Heldigvis har det indtil nu kun været øvelse, og forhåbentlig bliver det aldrig til virkeligt alvor, men mulighederne er der, derfor er der også brandvagt hver eneste nat i midtærtnerne, to timer ad gangen spejder her et vågent øje ud over hele lejren, og den mindste smule mistænkelige røg eller ild, og der slås øjeblikkelig alarm.

Adgangen til denne herlighed, som lejren efterhånden virkelig er blevet til, er lige så strengt bevogtet som altid til-

forn. Ingen — selv nok så kendte — kommer ind uden at have legitimeret sig. Danmarks sydligste garnison skal ikke overrumplés eller tages på sengen.

Det eneste, der endnu minder om lejrens tidligere dystre perioder, er vagttårnene, men lad dem stå som et minde om en meget, men ansvarsbevidst tid, en tid, der krævede og bragte ofre, men tillige et ubrydeligt sammenhold og et uforligneligt kammeratskab, en tid hvor lejrens beboere var modne kvinder og mænd med energi som atombomber og viljer som stål, hvor viljen til at ville sad i højsædet og var til stede samtlige døgnets 24 timer. Hadet og frygtet var de af det 3. riges repræsentanter og medløbere, i tankerne løftet på skjold af ligsindede, en tid hvor dag var død, det er, hvad *Frøslevlejrens* tårne minder Padborglejrens unge beboere om, det er arven, der er overladt dem, som skal forvaltes og videreføres, en arv, der både kan og skal løftes, men der skal vilje til og energi. For denne stærke, ubøjelige vilje, denne sammenbidte sprængfyldte energi, står Padborglejrens vagttårne som vartegn i tiden, der kommer.

Der er ingen tvivl om, at Padborg lejrens unge mandskab vedgår arv og gæld, de er mænd med stærke viljer og

DET ER DANMARKS MÅL.

(Udarbejdet på grundlag af oplysninger meddelt af lejrkommandanten i Padborglejren: kaptajn K. O. R. Eggers.)

Konkurrencen udskrevet om BERNADOTTE-MONUMENTET

8 arkitekter deltagere

Bernadotte-Komiteen har nu fra Landbrugsministeriet fået meddelelse om, at man har fået overdraget arealet øst for hovedvej 10 mellem Kruså korsvej og bagermester Iversens ejendom til oprettelsen af mindelunden med et monument af greve Folke Bernadotte.

Forretningsudvalget har derefter i samarbejde med de to arkitektforeningers konkurrenceudvalg ladet udarbejde program for deltagelse i konkurrencen.

Otte arkitekter opfylder betingelserne for at kunne deltage, idet man har fundet det naturligt, at kun de arkitekter, blev indbudt, der på grund af aktiv deltagelse i modstandsbevægelsen eller af

racemæssige grunde var deporteret til lejre eller fængsler uden for Danmarks grænser.

Mindesmærket skal anbringes i den erhvervede park på 0,8 ha, og der ønskes derfor også forslag til parkens regulering. Der stilles krav om, at mindesmærket og dets nærmeste omgivelser frit kan ses fra vejen.

Mindesmærket ønskes anbragt ind i skranten mod vejen, omgivet af en lille åben plads, tilstrækkelig til, at et større antal besøgende kan gøre ophold, og der skal regnes med plads til parkering.

Hele det indsamlede beløb kan anvendes til mindesmærket, regulering, be-

plantning m. m., da Aabenraa amtsråd har påtaget sig vedligeholdelsen og tilsynet.

Da man ønsker at give konkurrence-deltagerne frie hænder, stiller man ikke bestemte krav om mindesmærkets art og udformning, men man peger dog på det ønskelige i, at der på en eller anden måde tages hensyn til, at Bernadotte også hjemførte nordmænd.

Det er tilladt de konkurrerende arkitekter at søge bistand, evt. kompagniskab med andre — fagfolk eller kunstnere.

Forslagene, der skal være anonyme, må kun være mærket med et kendingstal med fem forskellige cifre.

Forslagene indleveres inden 3 måneder til statsaut. revisor H. C. Steen Hansen, St. Kannikestræde 10, K. Bedømmelsen foretages af en komité, der består af følgende:

Mogens Koch, arkitekt, M.A.A., København.

O. E. Willerup, arkitekt, M.D.A., København.

Hugo Liisberg, billedhugger, Tisvilde.
K. Refslund Thomsen, amtmænd over Aabenraa amt.

Per Federspiel, Irsf., København.

H. C. Steen Hansen, statsaut. revisor, København.

Kaj V. Dahl, sagf., konsul, Horsens.

Sigurd Müller, vinhandler, konsul Aalborg, og

A. Malling-Jacobsen, ritmester, Kollund, Sønderjylland.

Den, der vinder, vil få overdraget udførelsen af monumentet. På grund af konkurrencens særlige karakter vil der ikke blive ydet alm. arkitekthonorar. Der vil dog blive ydet dækning for de med arbejdet direkte forbundne udgifter.

Samtlige forslag vil blive offentligt udstillet i 8 dage efter nærmere bekendtgørelse.

Tidspunktet for monumentets afsløring er naturligvis endnu ikke fastsat, men det er et udbredt ønske, at den kunne foretages på Bernadottes dødsdag den 17. september.

812 protesterede mod Bruxellesmødet

En meningstilkendegivelse til regering og rigsdag, hvori tidligere gestapofanger tager afstand fra en genoprettelse af tysk militarisme og krigsindustri og opfordrer regeringen og rigsdagen til at medvirke til en positiv indsats for en international afspænding, har ialt samlet 667 underskrifter.

Det nævnte opråb har været slået stort op i „Land og Folk“, så det fyldte en helside.

Denne helside giver bl. a. lejlighed til den interessante iagttagelse, at næsten alle underskriverne er kendt som kommunister.

Mens kommunisterne ved flere lejligheder har sagt, at det var dem, der var modstandsbevægelsen i Danmark, tyder helsiden i „Land og Folk“ på noget andet. Tallet på danske fanger i tyske fængsler i Danmark og k-z-lejre i Tyskland formodes at ligge omkring en snes tusind. At man har gjort sig mange anstrengelser for at få så mange med på listen som gør ligt, er ganske givet, men skal man fra den nævnte protest's 667 underskrivere slutte noget om kommunistisk deltagelse i frihedskampen, må det blive i

retning af, at de var mellem 3 og 4 procent.

Selv for os, der dog følger sagerne med en vis interesse, er denne oplysning ny og af ganske overraskende karakter. Vi havde tidligere ment at kunne regne med, at kommunisterne talte mindst 10 procent af de arresterede fra frihedskampen.

Man kan så meget let fristes til at spekulere over, om ikke kommunisterne ved at slå denne sag så stort op, ikke har gjort sig selv en bjørnetjeneste.

Om selve sagen, der drejer sig om Tysklands oprustning, må det vel siges, at de fleste fra modstandskampen er enige om, at man ikke gerne ser det, og at ingen af os ved befrielsen havde drømt om, at den dag skulle komme, da man skred til en sådan handling.

I bedømmelsen af denne sag, må det imidlertid ikke glemmes, at oprustningen af den russisk-kontrollerede Østzone er en kendsgerning. Det, der skal ske i Vestzonen, er blot fremtvunget af udfordringen fra Østzonen. Det er ejendommeligt, at det kommunistiske opråb ganske ser bort fra dette forhold.

Protesten har senere yderligere samlet 145 underskrifter, hvorefter det samlede antal underskrivere nu er 812 eller 4,06 % af de 20,000 danske Gestapofanger.

Besættelsestidens kammerater, Haderslev amt

Pigtraads læsere har i længere tid kunnet læse om denne forening. Jeg skal, som foreningens sekretær, tillade mig at fortælle om, hvad denne forening er, til hvilket formål og hvorfor foreningen er oprettet.

På resterne af B.P.F. startede vi denne forening, idet vi udvidede foreningen til at omfatte alle tidligere medlemmer af modstandsbevægelsen (bosiddende i Haderslev amt), der på nationalt grundlag gjorde et arbejde i frihedskampen, og som også i fremtiden vil gå ind for begrebet „Frit at tænke — tro og tale“.

Vort første punkt er at værne mindet om vore døde kammerater. Dette gør vi ved på befrielsesdagen samt på de forskellige dødsdage at nedlægge blomsterhilsener ved mindestenen, som rejstes for dem.

Vort andet punkt er at søge samarbejde med tidligere kammerater og fanger i ind- og udland, for sammen med disse at arbejde videre på udviklingen af den menneskelige forståelse, som besættelsestiden lærte os. Desuden at støtte og hjælpe de gamle medarbejdere, der grundet deres indsats dengang, nu bliver handicappet.

Vort mål er altså ikke kun at drøfte gamle minder. Nej først og fremmest tænker vi på nutiden og fremtiden, vi har på tredje år forbindelse med den hollandske fangeforening (med hvilken vi hvertandet år foranstalter venskabsrejser), med den belgiske fangeforening (med hvilken vi også har påbegyndt venskabsbesøg), med flere lokale foreninger her i landet, ligesom vi i øjeblikket søger at oprette forbindelse med Norge.

Vi prøver på at få noget godt ud af den tid, som sikkert af de fleste af Pigtraad's læsere vil stå som den onde tid.

Belgien og Holland søger forbindelse med mange byer her i landet, desværre kan vi ikke alene indbyde alle tidligere medlemmer af modstandsbevægelsen i disse lande til at besøge vores by.

Men vi vil til enhver tid hjælpe til med, at disse kan knytte kontakter andre steder i Danmark.

Vi vil gerne med dette bede Pigtraad's læsere om, hvis I har interesse i at komme med i dette samarbejde, da at skrive til os.

Er I interesseret i at holde sammen på

kammeratskabet fra dengang, skriv til os, og vi vil fortælle jer, hvorledes vi bar os ad.

På et år har vi præsteret, at ca. en trediedel af den tidligere modstandsbevægelse her i amtet har tilsluttet sig foreningen, uden at vi har lavet anden reklame for denne end vort praktiske arbejde ved møder og lign.

Vi står nu foran en hvervekampagne og vil tro, at vi kan få alle med.

Med hilsen

J. Chr. Jepsen,

Årøundvej 98, Haderslev.

Generalforsamling i Haderslev

Den 8/1 afholdt foreningen sin ordinære generalforsamling på restaurant GRAND, Haderslev.

Formanden, overlæge Harry Hansen, bød velkommen, hvorefter forsamlingen valgte kaptajn E. V. Olsen som dirigent.

Formanden aflagde beretning for det forløbne år. Der var i denne tid afholdt 13 arrangementer, herunder besøget af de belgiske og hollandske kammerater, kransenedlægning ved mindestenen for de faldne fra 9/4 og mindeappell den 4/5 ved mindestenen for vore faldne kammerater.

I alle arrangementer havde deltaget ca. 750 deltagere.

I kassererens fravær aflagde sekretæren det reviderede regnskab, der blev enstemmigt godkendt.

Foreningens arbejdsplan for det kommende år blev drøftet, idet det planlagte besøg i Holland og Belgien henvistes til et særligt punkt på dagsordenen.

Ved valgene til bestyrelsen afgik direktør Chr. Holst Christensen og premierløjtnant Erik Jensen. Ved afstemning genvalgte Christensen, medens snedker Kai L. Eilertsen nyvalgte.

Suppleanter til bestyrelsen, revisor og revisorsuppleant genvalgte enstemmigt.

Derpå forelagde sekretæren, J. Chr. Jepsen, planer for det påtænkte besøg i Holland og Belgien i dagene 3.—14. maj d. å. Planerne fremkaldte en livlig forhandling, og resultatet blev, at bestyrelsen fik fuldmagt til at gennemføre turen.

Under punkt: Eventuelt, fremkom en del gode idéer, og mange ting blev drøf-

tet. Resultatet blev også her over forventning. Kammeratskabet viste sig fra den bedst tænkelige side. Da foreningen havde et mindre underskud, tilbød et medlem at dække dette. Under forsamlingens jubel blev dette tilladt. Tilbudet medførte endvidere, at et medlem, der er bogtrykker, tilbød for al fremtid at trykke foreningens cirkulærer — love etc. vederlagsfrit.

Herpå afsluttedes den ordinære generalforsamling.

I de næste timer havde vi et gemytligt samvær, hvor taler og sang fulgte oveni hinanden.

Da lukketiden forårsagede, at sammenkomsten måtte afsluttes, rejste deltagerne sig og sang „Altid frejdig“.

I generalforsamlingen deltog 33 medlemmer.

Foreningens bestyrelse består herefter af: Formand: Overlæge Harry Hansen, Nørregade 30, Haderslev. Næstformand: Direktør Chr. Holst Christensen, Nørregade 34, Haderslev. Kasserer: Cathrine Lund, Kongensgade, Christiansfeld. Sekretær: J. Chr. Jepsen, Årøundvej 98, Haderslev, samt snedker Kai L. Eilertsen, Fjordagerring 73, Haderslev.

Tage Severinsen død

En af frihedskampens markante skikkelser, sognepræst *Tage Severinsen*, Finderup, er mandag den 5. februar død på sygehuset i Viborg. Som utallige andre måtte Tage Severinsen betale kampens pris, efter at kampen var endt. Et års ophold i et tysk tugthus undergravede hans helbred og har nu forårsaget hans alt for tidlige død. Han blev kun 48 år gammel.

Tage Severinsen, der var født i Bringstrup som søn af den kendte kirkehistoriker pastor S., havde været sognepræst i Dollerup-Finderup siden 1929. Da besættelsen kom, var han ikke i tvivl om, hvor han skulle finde sin plads. Som en af de ledende indenfor Dansk Samling i Viborg amt groede han op med frihedsbevægelsen, og da den passive modstand blev aktiv, var han straks med i første linje. Han tog bl. a. stærkt del i våbenedkastninger og opbevarede våben i præstegården.

Det fortælles, at da udsendinge fra engelske faldskærmsfolk på et tidligt tidspunkt henvendte sig til Tage Severinsen og spurgte, om han ville opbevare våben, svarede han straks ja, men betingede sig, at præstegårdsforpagteren ikke fik noget at vide. Det ville være synd for forpagterfamilien, hvis der skulle ske den noget. På omtrent samme tid henvendte andre folk sig til forpagteren i samme ærinde. Forpagteren sagde også ja, men betingede sig, at præsten blev

holdt udenfor. Det ville være synd for præstefamilien, hvis den blev rodet ind i noget!

Tage Severinsen undgik ikke at blive rodet ind i noget. Den 13. januar 1944 blev han arresteret af gestapo og overført til Vestre fængsel. I maj blev han ved en krigsret dømt til døden — han var en af de få, som fik en regulær dom — men han blev benådet med livsvarigt tugthus og sendt til Dreibergeren i Tyskland. I april 1945 blev han overført til Møgelkær.

Tage Severinsens jordefærd foregik lørdag den 10. febr. fra Finderup kirke under overværelse af mere end 2000 mennesker. Der var fremsendt flere hundrede krans.

Årsstævne.

Foreningen Gestapofangerne har henlagt den årlige udflugt til København med omegn lørdag—søndag den 19.—20. maj.

De udenbys kammerater indkvarteres. Lørdag aften tilbringes hos Lorry. Søndag arrangeres en højtidelighed i Ryvangen med taler og kransenedlægning.

Søndagen er forbeholdt Nordsjælland med besøg på Frederiksborg slot.

Frøslevfängen

Marius Bonde fra Vedsted stedt til hvile

Fredag eftermiddag (den 19/1) begra-vedes Marius Bonde, Vedsted, på Vedsted kirkegård. Begravelsen foregik fra hjemmet, hvor kisten stod henstillet i den ene af stuerne omgivet af et væld af kranser, deriblandt signerede kranser fra Frihedsfonden — 2. Regiment — Foreningen af dansksindede sønderjyske krigsdeltagere 1914—18, Vedsted sogn — Tuborg Bryggerierne — Foreningen af Gestapofanger — Fangekammerater i Haderslev — Frøslevkammerater — Bestyrelsen for Vedsted Landbohjem — Kristelig Lytterforening for Vedsted sogn — Kammerater i Vedsted sogn — Besættelsestidens kammerater, Haderslev amt —, samt mange andre fra slægt og venner. Medlemmer af Besættelsestidens Kammerater, Haderslev, stod æresvagt ved håren med foreningens fane. Også D.S.K. mødte med fanen.

Kirken fyldtes til sidste plads. Fra alle dele af landet var der mødt medlemmer af modstandsbevægelsen, ligesom et stort antal tidligere fangekammerater var mødt.

Efter at orglet havde præluderet, og salmen „I gennem Nat og Tængsel“ var sunget, talte pastor Quistgaard, Åbenrå, tidl. Vedsted, Marius Bonde's tidligere medfange. Han talte ud fra Paulus's andet brev til Timotheus om, at man skal holde livet som en Jesu Kristi stridsmand; thi det giver fred i sindet. Guds fred er aldrig bundet. Vi synger i en af vore nationale sange om, at da hun lå i bånd og bast, da lo hun så hjerteligt, at alle lænker brast. Dette er menneskelig tale. Men Guds ord blev aldrig bundet. Heller ikke i Frøslev kunne man binde Guds ord, og aldrig har der været så stor en trængsel om prædikestolen som her. Det var min store oplevelse, at du, Marie Bonde, kunne bære de tunge trængler, ja, selv når du vidste, at din mand blev mishandlet. Det kendtes på dig, når du færdedes dernede i Frøslev i kvindeafdelingens aflukke, at du bar fred. Også din mand mindes jeg som den, der altid var rede til at gøre en god gerning for sine kammerater. I var så stærke og så modige dernede i Frøslev. Dette skal I begge have tak for.

Ved graven foretog pastor Quistgaard

jordpåkastelsen. Frugthandler Chr. Lorenzen, Haderslev, rettede på foreningens vegne en tak til Marius Bonde for hans store indsats i frihedskampen: „Du kæmpede for Danmark til din død, og du har vundet sejren.“

Kommunekasserer C. Christensen, Vedsted, rettede på D.S.K.s vegne en tak til Marius Bonde for godt kammeratskab, hvorefter de to faner sænkedes over graven.

En tak fra Marie Bonde

Marie Bonde beder os bringe en hjertelig tak for alle de mange smukke kranser, der blev sendt til Marius Bondes bære fra nær og fjern samt for de mange gode, trøstende ord.

„Det hjælper så uendelig meget at føle, at der er mennesker, der tænker på en i en streng tid,“ skriver Marie Bonde.

Mammen's Æskefabrik

AKTIESELSKAB

Art. for Isenkramfabriker - Bogtrykkeri

TRØJBORG - AARHUS

SØNDERJYDSK TÆPPEFABRIK

A. R. KJÆRBY A/S

HØJER

Leverer kun gennem forhandlere

J. h. Lykke Madsen

AUTOMOBILFORHANDLER

A A L B O R G

Geam Tæppefabrik Aktieselskab

Dachau-Klubben

GENERALFORSAMLING

afholdes

Lørdag den 24. Februar 1951 Kl. 19,30 i Restaurant »Trehjørnet«s Selskabslokaler, Sølvtorvet. Indgang: Rørholmegade Nr. 2.

Dagsorden:

- 1) Formandens Beretning.
- 2) Regnskab.
- 3) Eventuelt indkomne Forslag.*)
- 4) Valg af Bestyrelsesmedlemmer.
- 5) Eventuelt.

P. K. V.
Bestyrelsen.

*) Eventl. Forslag til Behandling paa Generalforsamlingen skal være Formanden i Hænde senest 16. Februar 1951.

Landsforening?

Repræsentanter for tidligere gestapofanger og modstandsfolk fra hele landet er på et møde i Fredericia enedes om at søge dannet en landssammenslutning, der omfatter samtlige foreninger, som er opstået som følge af eller i tilknytning til den nationale frihedskamp 1940—45.

Foreninger, der måtte være interesseret i en sådan sammenslutning, og som ikke direkte modtager opfordring hertil, kan rette henvendelse til foreningen Gestapofangerne, Vejlands Allé 86, København S.

Tysk præst dansk ridder

Ved genindvielsen af domkirken i Haderslev lagde man mærke til, at den tyske menigheds sognepræst, pastor F. J. Prah, der førte dronning Alexandrine op, på sin præstekjole bar det danske ridderkors. Udnævnelsen har vakt stor glæde, også i danske kredse i Haderslev, fordi man anerkender ham som en meget fin modstander, og fordi han under besættelsen havde mod til at opløse kirkebrevet mod jødeforfølgelserne fra prædikestolen.

Det er os en glæde at kunne bringe denne meddelelse. Som det vil være vore læsere bekendt, har vi i seks år ledt med lygte efter sådanne kendsgerninger om tyskere under besættelsen. Der skulle mod

til for en tysk præst at protestere mod nazisternes forfølgelse af jøderne. Prah handlede ud fra menneskelige synspunkter, og det er egentlig det eneste, vi har ønsket af tyskerne. Desværre var der meget få, der lod sig lede af sådanne nærliggende ting.

„Mange kammerater, få blomster“

Der kommer mange mennesker mellem år og dag for at gæste anlægget ved Ladelund kirke, hvor mange hollændere fra Ladelund k-z-lejr hviler. (Tilsammen er der 300 grave). Fra Italien, Frankrig, fra Jugoslavien og Polen og fra andre lande kommer der hvert år pårørende for at se gravene. For et par år siden gæstede en russisk kommission kirkegården midt om vinteren. Kommissionens leder, en general, var irriteret over, at der kun lå grangrønt på gravene og ingen blomster. Han forlangte af præsten, at en blomsterforretning skulle stille alle blomster til rådighed for at smykke mindelanlægget. Af denne episode udspandt der sig en længere korrespondance over regeringen. Generalen sagde under besigtigelsen på sit kortfattede tysk: „Viele Kameraden, wenig Blumen“. Ellers har pastor Meyer, der har oprettet mindelunden, høstet men anerkendelse og tak for sin omsorg for gravene.

Foranlediget af den af „K. H.“s forretningsudvalg fremsatte meddelelse i bladet Pigtraads decembernummer, ønsker foreningen Gestapofangeren at oplyse, at vi forlængst har indgivet politianmeldelse mod nævnte agent for bedrageri og underslæb, idet han i adskillige tilfælde har misbrugt såvel „K. H.“s som vor forenings navne.

Foreningen Gestapofangeren.

V. Clemmensen.

Denne erklæring er tiltrådt af K. H.s forretningsudvalg.

PIGTRAAD

Organ for og udgivet af Kammeraternes Hjælpefond. Udkommer med 12 numre årligt. Abonnement 12 kr. pr. år. (Girokonto 780 kan benyttes ved bestilling af abonnement).

SEKRETARIAT

Ekspedition, abonnements- og annonceafdeling, Ordrup Jagtvej 175, Charlottenlund (kontortid 9—12,30). Telefon: Ordrup 5075.

Annoncer, der ønskes indrykket i bladet, må være kontoret i hænde senest den 20. i foregående måned.

REDAKTION

Ansvarshav. redaktør: Kommunelærer Johs. Fosmark, Slagelsegade 9, 2., København Ø. Telefon: Øbro 8537 (traf-fes bedst 17—18).

Indlæg, artikler, meddelelser, breve fra læserne m. v., der ønskes optaget i bladet, må være redaktionen i hænde senest den 25. i foregående måned.

Redaktionsudvalg: Seminarieførstander Paul Holt. Oberstløjtnant Fl. B. Larsen. Pastor Poul Riis.

FORRETNINGSFØRER

Arkitekt H. Kornbeck, Ordrup Jagtvej 137, Charlottenlund. Telefon: Ordrup 5075.

TRYKKERI

Hak. Jørgensens Bogtrykkeri, Sturlasgade 14, København S. Telefon: Sundby 1871.

Klicheer: Persson's Cliché-Anstalt, København. Papir: A/S V. Crone & Møller, København.

MEMLEM AF
FORENINGEN AF DANSKE
UGEBLADE, FAGBLADE OG TIDSSKRIFTER